

Mihael Verne.

(Spisal *Ž. Benkovič.*)

Prebujena narodna zavest je leta 1848. marsikakemu že osivelemu možu vcepila mladeniškega duha. Doslej v svojem več ali manj tesnem delokrogu delujoči možje so se čutili poklicane in celo po narodni dolžnosti zavezane, da tudi oni kaj storé v blagor svojega naroda. Nekateri so stopili na politično polje in se junáško borili za sveta, a že davno pozabljena prava svojega ljudstva, drugi so v svojo morda že velo, tresočo se roko vzeli pero in pisali, tretji so s pospeševanjem kmetijstva hoteli pomagati svojim rojakom na lastne noge.

Med prvimi teh mož je bil tržaški prošt Mihael Verne. Porodil se je dné 28. kimovca l. 1797. v Orehku pri Postojni. Roditelja Blaž in Helena sta mu bila preprosta, ubožna kmetovalca. Prvi šolski pouk je dobil v Postojni. Gimnazijo in modroslovske študije je zvršil v Ljubljani, bogoslovne pa v Gorici, kjer je bil dné 21. kimovca l. 1823. posvečen v mašnika. Najboljši podpornik in učitelj mu je bil vsa leta postojnski dekan, ki ga je s pomočjo nekaterih drugih duhovnikov spravil v šolo. Tudi brat Mihaelov je študiral in l. 1864. umrl kot zdravnik na Vrhniki.

„Dom in svet“ 1898, šte. 20.

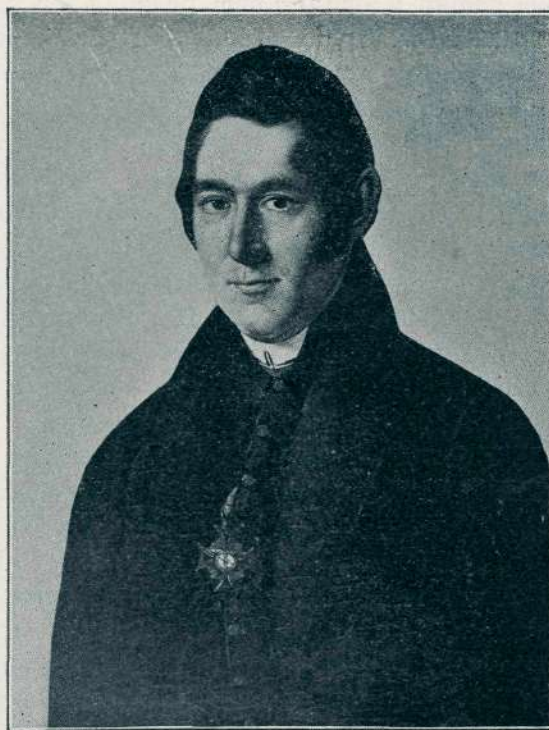
Nekaj mesecev je bil kapelan v Vrtojbi pri Gorici, leta 1824. je postal kapelan in katehet v Postojni, l. 1825. škofov kapelan in notar v Trstu, l. 1826. katehet na c. kr. normalki, leta 1835. kanonik pri stolni cerkvi sv. Justa, kmalu potem šolski nadzornik, leta 1846. pa stolni prošt. Po smrti škofa

Matevža Ravnikarja je bil kapitularni vikarij tržaške škofije dotlej, da je došel novi škof dr. Jernej Legat. Umrl je nenadoma dné 29. malega srpana leta 1861. Bolehal je že dolgo, a še zadnji dan je hotel opraviti v stolni cerkvi slovesno peto sv. mašo. A takoj po „Asperges me“, ko je še vernike pokropil, napadle so ga take slabosti, da so ga morali peljati izpred oltarja. Popoldne je prejel sv. zakramente in ponoči izdihnil svojo dušo.

Verne je bil jako izobražen mož, ki je znal mnoge moderne

in tudi stare jezike. Za slovenski narod in za pisateljstvo se je vnel po vplivu svojega škofa, pisatelja Matevža Ravnikarja ter svojih tovarišev-kanonikov Petra Aleša in Josipa Emanuela Kovačiča, ki sta tudi znana pisatelja.

Dasi mu je bil materin jezik iz šole do cela neznan, vendar se je sam s čitanjem

Mihael Verne.